

Elsäkerhetsverkets olycksfallsrapport 2020

Mats Jonsson
Eltrygg Miljö
Johnny Pettersson

 ELSÄKERHETSVERKET

[Eltrygg Miljö Mats Jonsson](#)

eltrygg.se

Vad ska vi med denna till?

Använder branschen denna rapport i det skadeförebyggande arbetet?

 ELSÄKERHETSVERKET

Eltrygg Miljö Mats Jonsson

eltrygg.se

Risk för begreppsförvirring?

SS-EN 50110-1

- **fackkunnig person:** person som har lämplig utbildning, kunskap och erfarenhet för att kunna analysera risker och undvika riskkällor som elektricitet kan medföra

Behöver inte alls vara en "elyrkesperson" som ordet används i dagligt tal.

Elsäkerhetsverket

- **elyrkesperson:** en fackkunnig person som i sin yrkesutövning arbetar med starkström och som har lämplig utbildning, kunskap och erfarenhet exempelvis en elektriker eller elinstallatör

Det finns en historik i detta ord.

Risk för begreppsförvirring?

Risk för begreppsförvirring?

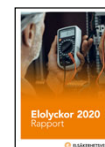
SS-EN 50110-1

- **instruerad person:** person som instruerats tillräckligt av fackkunnig person för att kunna undvika faror som elektricitet kan medföra

Elsäkerhetsverket

- ???

Risk för begreppsförvirring?

SS-EN 50110-1

- **Lekman (Ordinär person):** person som inte är fackkunnig eller instruerad

Elsäkerhetsverket

- **Lekman i arbete:** person (inte elyrkesperson) i arbete, till exempel en sjuksköterska, en instruerad person, en skolelev (på alla stadier) eller en industriarbetare som drabbas av en elolycka.

Okej, här är det ingen risk för missförstånd

Risk för begreppsförvirring?

Olyckligt att vi inte använder samma terminologi

Överrapportering?

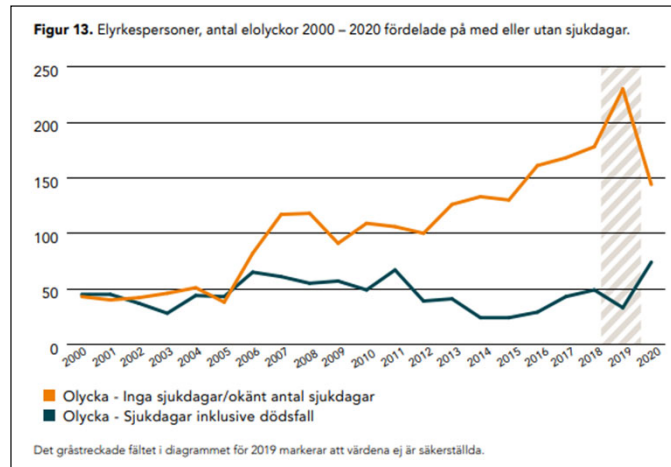

Mörkertal och överrapportering?

elolycka, olycksfall: en oönskad händelse som medfört att elektrisk ström orsakat **skada** på person.

Är alla rapporterade olycksfall verkligen elolycksfall per definition?

Överrapportering?

*Är alla rapporterade olycksfall
verkligen elolycksfall per definition?*

Eltrygg Miljö Mats Jonsson

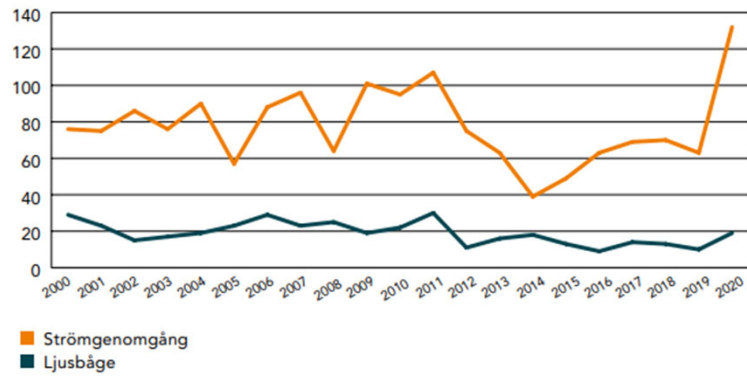
eltrygg.se

3.2 Typ av elolycka

Figur 3. Antalet elolyckor som medfört sjukdagar 2000 – 2020 fördelat på olycksfallstyp.

Okej. Detta gäller alla elolyckor. Men hur blir förhållandet när vi ser till enbart elyrkespersoner?

Typ av elolycka

Fördelningen av elolyckor med
elyrkespersoner perioden 2000 -2018
(dödsfall och sjukfrånvaro)

- Strömgenomgång 68,2 %
- Ljusbåge 31,8 %

Fördelning för elyrkespersoner saknas i rapporten.

*Det finns i dag arbetsgivare som anser att riskerna med
ljusbågar är försumbara.*

”Två personer omkom på grund av el under 2020”

- *En elyrkesperson i samband med nybyggnation*
- *En ungdom på tågtak i kontakt med kontaktledning*

 ELSÄKERHETSVERKET

Eltrygg Miljö Mats Jonsson

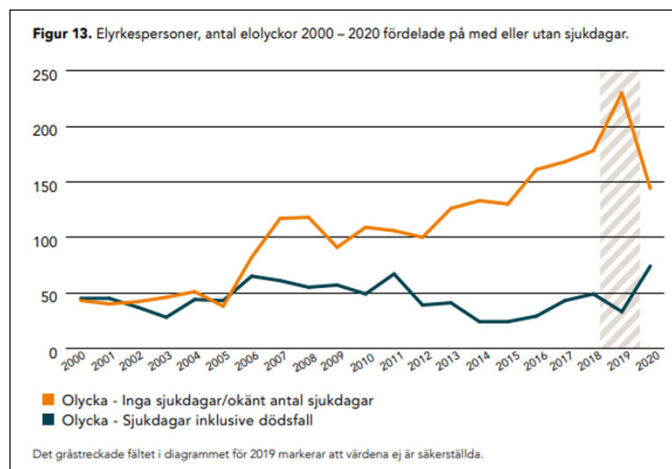
eltrygg.se

5. Elyrkespersonernas elolyckor

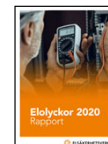
”Trenden de senaste åren är att en växande del av de inrapporterade elolyckorna för elyrkespersoner, har inneburit sjukdagar. Denna ökning pekar på behovet av ett fortsatt arbete för att minska antalet elolyckor ...”

5. Elyrkespersonernas elolyckor

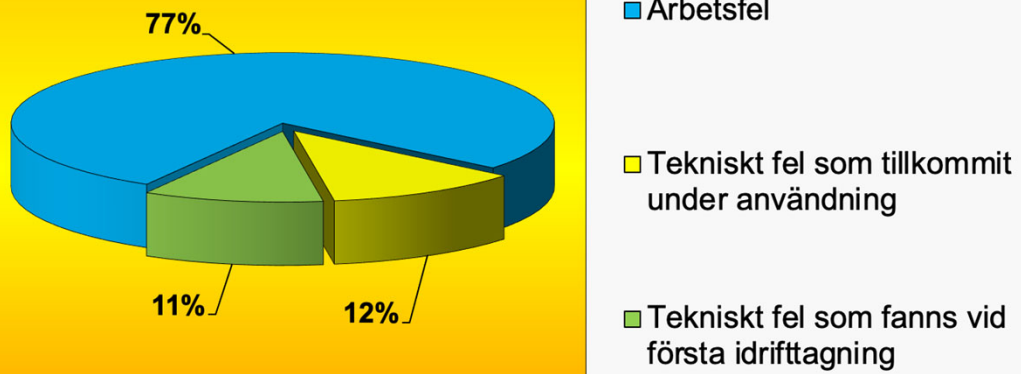
Tyvärr verkar vi vara tillbaka på samma nivå som för 10-15 år sedan

Eltrygg Miljö Mats Jonsson

eltrygg.se

Elyrkespersonernas elolyckor fördelade på orsak 2000 - 2020 (Cirka 950 elolyckor*)

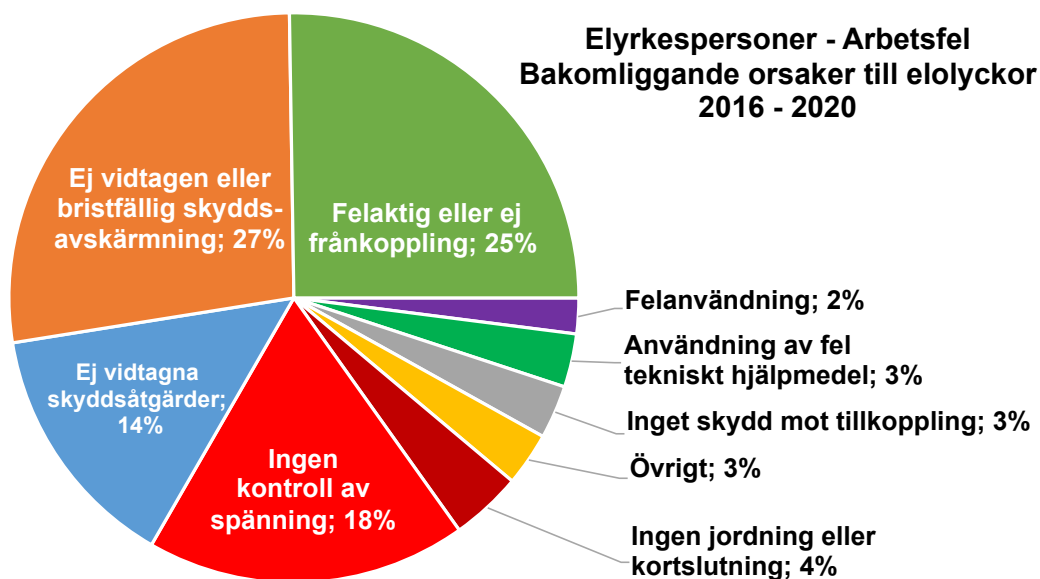

*Eloolyckor som medfört sjukfrånvaro/dödsfall

Eltrygg Miljö Mats Jonsson

eltrygg.se

5. Elyrkespersonernas elolyckor

Eltrygg Miljö Mats Jonsson

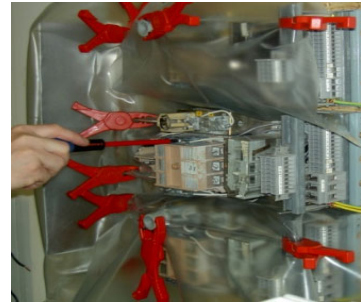
eltrygg.se

5. Elyrkespersonernas elolyckor

Mats slutsats:

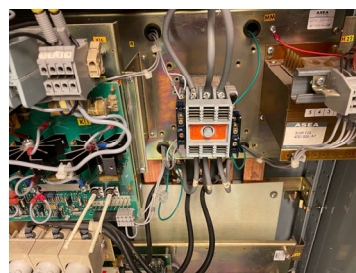
En viktig arbetsuppgift för arbetsgivare är att öka förståelsen för arbete nära spänning och behovet av skyddsåtgärder.

Avskärmning →

5. Elyrkespersonernas elolyckor

Fundera på detta:

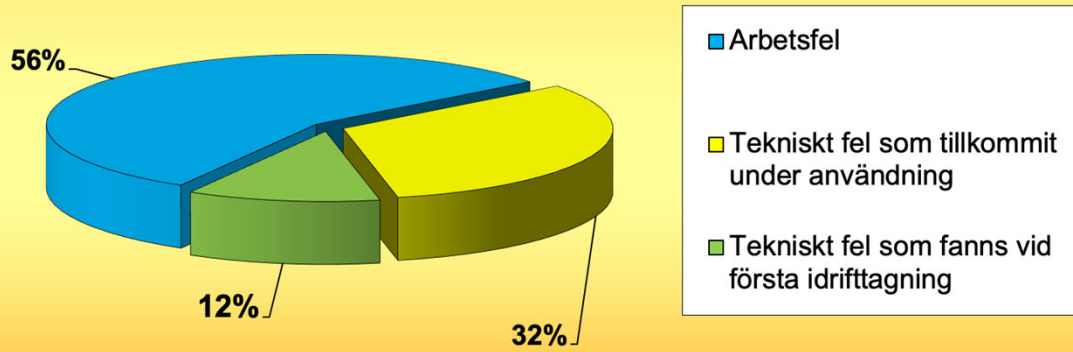
SS-EN 50110-1 6.4.2.2

”När skyddsanordningarna anbringas inom riskområdet ska detta ske antingen enligt reglerna för arbete utan spänning eller enligt reglerna för arbete med spänning.”

Flera arbetsgivare har förbjudit arbetsmetoden arbete med spänning. Hur ska man då kunna vidta skyddsåtgärder för arbete nära spänning?

Hur tänkte man här?

Alla elolyckor fördelade på orsak 2000 - 2020 (Cirka 1950 elolyckor)

*Elolyckor som medfört sjukfrånvaro/dödsfall

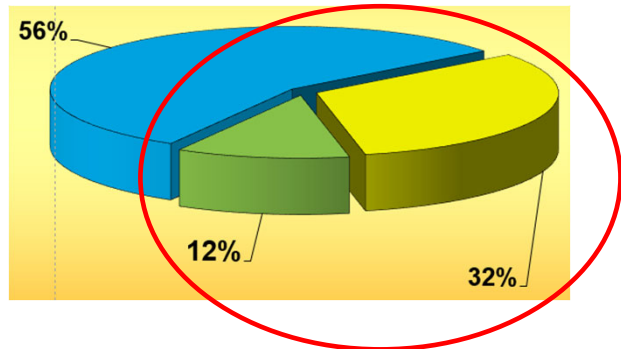
Eltrygg Miljö Mats Jonsson

eltrygg.se

Innehavarens ansvar

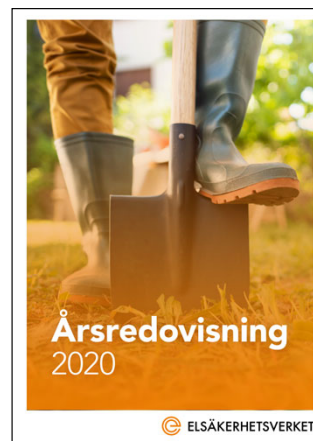
Mats slutsats:

Vi får inte glömma innehavarens ansvar för att anläggningen är rätt utförd!

Tillsyn mot 69 elnätsföretag

- *Elsäkerhetsverket har utövat tillsyn mot 69 sådana företag. I en tredjedel av fallen har vi noterat att det finns brister i beställarens kravställning på kompetens hos utföraren och dennes organisation. Likaså saknas, också i en tredjedel av fallen, väsentliga krav på utförandet och vilka regelverk som ska gälla för detta. Brister finns även i **informationsöverföringen** från innehavaren till den som i slutändan ska utföra arbetet.*

Elsäkerhetsverkets olycksfallsrapport 2020

Mats Jonsson
Eltrygg Miljö
Johnny Pettersson

 ELSÄKERHETSVERKET

[Eltrygg Miljö Mats Jonsson](#)

eltrygg.se

